

**Poōlu kadasi nnyō su bo i kere
fa maari
KÖRINTOFCOM
ni**

¹ Mini Poōlu bo m ti Yesu Kristo jaramasa Nyemē dēe koroyanu ni, m ni ya niwa Timoti sukere ahin kadasi n ma am a. Ya sukere i na ya fa ma ambere Kristo jama n bo am wo Körinto miē kpiri n nu ni, ni Nyemē minem kere bo bu wo Akaya dēe awore n nu ni. ² Ya Si Nyemē, ni ya Mibiē Yesu Kristo buka am, na am nya tanalaifie.

Kabo Poōlu daari Nyemē asi ni

³ Am ma ya kansi Nyemē, yiri bo i ti ya Mibiē Yesu Kristo Si ni. Yiri ti ya Si bo i si ya anjunfo a. Yiri ti Nyemē bo i dada ya ahore a. ⁴ Yiri dada ya ahore a, ya wahara kere nu, adena yere gusu koro dada minem ahore, béré n bo bu wo wahara n kere nu ni. Kabo Nyemē ama yere mmoc ni ya tii anya ahoreda ni, yere ma béré n gusu nya nyini ahoreda n a. ⁵ Dama kabو ya ni Kristo susanga di i wahara n agaya ni, so ye yiri dēe ti, ye ya nya ahoreda agaya n a. ⁶ Saŋga kere bo ya ላju kekereke, i ma am nya ahoreda ni tiide wō. Na saŋga kere bo ya nya ahoreda ni, i ma am ahoreda a, na am yo sawore mindi de nyini wahara n bo ya di i n be. ⁷ Ya la tama fa kō am dō, ya yo má sika. Dama ya si ka kabō am ni yere kere susanga di ya wahara n be ni, so ye ya ni ambere kere susanga nya ya ahoreda n a.

⁸ M ninbaam, ya koro ka am si kabo ya ḥuuri kekereke Esiya d̄ee awore n nu barasu ni, ya ḥuuri anyumboro bo i la má aŋusu, haari na ya yi tama ka ya wu awie. ⁹ Nahore, ya sunsun ka ya wu wɔ. Ama, i yo s̄o na má ya daafi ya ḥu su, ama, na ya daafi Nyemē ḥu, dama yiri tenge bo ba wu n a. ¹⁰ Wɔ yi ya afite nyini yiwee n bo i la má aŋusu n nu, na i yí ya fite nu bekun. Ya yo yiri tama ka i toko súyi ya fite nu bekun a, ¹¹ kabo am buka ya ni am nyemēsere ni. Nyini má mine dɔŋgu bá da Nyemē asi, fa kɔ kabo wɔ de mine dɔŋgu nyemēsere n na wɔ yo sakpam ama ya ni.

Kabo Pɔɔlu kaakiiri i sunsunni ka i kaaki ba má bu dɔ ni

¹² Deke n bo ya fa fɔ n la ka, ya sunsunni nu kere ya ka ya bo má anɔɔfie, na ya ahorembaa ti casi wɔ Nyemē dɔ durunya n nu, maala fa kɔ am dɔ, má ka ya su durunya n nu alecira su n d̄ee ti a, ama, Nyemē yo bukaari ya n d̄ee ti a. ¹³ Ya kere má jɔrε be ma má am, má ka jɔrε bo am kan i na am kaaki koro ti i bu ni. M la tama ka am bá si i kere haari ni i awieeri, ¹⁴ dama am adu mɔ asi ya ḥusu jɔrε kaan, nyini ma am bá koro fa ya fɔ n a, kabo ya bá fa am fɔ, ceeen n bo ya Mibie Yesu bá kaaki ba n a.

¹⁵ M la ahoresi fa kɔ nyini n su d̄ee ti, ma sesε su ka m du mɔ ba niε am busu, adena má am nya buka kpe nnyɔ. ¹⁶ Deke bo i ti na m se s̄o n la ka, ma sesε su ka má m fa am dɔ na m niε am busu, na m sin kɔ Makedoniya d̄ee awore n nu, na m ba sufite dɔ ba, na má m fa am dɔ bekun, adena am buka m na m koro kɔ ju Yudiya

awore n nu. ¹⁷ Nyini n bo m seseleri su so ni, m la má jinakunsu wɔ lεε, nzen se? Wara m sesε su kabo durunya n nufom n yo n wɔ, na m se ka "Εεν," na m kaaki se ka "Ai," nzen se? ¹⁸ Nyemε la dabuŋu ni nahore n dεε ti, nɔaniem bo ya kan kereeri am ni, i ti má "Εεν," na i kaaki ti má "Ai". ¹⁹ Dama Nyemε Wa Yesu Kristo n bo ya kaanri i jore kereeri am ni, mini ni Silivanusi ni Timoti, yiri Yesu dεε jore ti má "Εεν," na i kaaki ti má "Ai," ama, i deke kere ti "Εεν" o. ²⁰ Dama dekem kere bo Nyemε seeri ka i yó bu ni, bu kere ti "Εεν" o, Yesu dεε ti. Nyini ti, i dεε ti ye saŋga bo ya kansi Nyemε, ya se ka, "Ami" n a. ²¹ Tɔ, Nyemε ni i tii ma ya ni ambere kere koro jina kenken a, kabo ya ni Kristo ayo kun ni. Yiri ayi ya ka ya su i n a. ²² Yiri ase ya nyaari ka ya ti i dεε minem a, na wɔ fa i Awiewie Casi n awura ya ahore su na i kere kabo i má ya deke n kere bo i seeri ka i fá ma i minem ni.

²³ Nyemε di m daani m ahore su a, ma koro má ka m kan am ndie, nyini dεε ti ye ma kaaki aba má Kərinto mie kpiri n nu n a. ²⁴ I ti má ka ya sumie am kabo am yo yarada n wɔ, ama, ya ni ambere kere buka ya beŋgu wɔ, na am nya ahorejɔ, dama yarada n dεε ti ye am jina kenken n a.

2

¹ Nyini ti, na ma yo m sunsunni nu ka m ba niε má am busu kun na am ahore saaki. ² Dama nzen m ma am ahore saakiiri, ɿmam ma m ahore da a? Má amberε bo ma saaki am ahore ni? ³ Deke bo i ti na m kereeri so n la ka, ma koro má ka m ba na má am ma m ahore saaki, amberε

bo má i ti ye ni ka am ma m ahore jø ni. M la ahoresi fa kø am dø, ka deke n bo i ma m ahore jø ni, nyini má am gusu kere ahore jø n a. ⁴Dama m woori ahoresaaki, ni ahorembaa yaari, ni nyunvuin agaya nu, ye m kereeri am n a. I ti má ka m koroori ka m saaki am ahore wø, ama, m koroori ka am si kabo m koro am agaya barasu n wø.

Kabo Pɔɔlu ña bu fa ce be bo wɔ do ñgasi ni

⁵Kabo be ayo ahoresaaki sa ni, má mini ye wø saaki m ahore a, ama, wø saaki am kere ahore a, nzén má nyini, wø saaki am nu be ahore. M gusu koro má ka m jøjø jøre n na i kø sin su agaya. ⁶Suicin n bo ambere mine beberebe n kere fa kereeri i mi ni, wø se i su sø. ⁷Ama, kisa, kabo i ti ye ni ka am yo i n la ka, am kaaki de i mi, na am fa i ñgasi ce i, na am dada i ahore, má sø, ahoresaaki agaya ni má i kpaasi wø. ⁸Nyini ti, m sere am wø, am kaaki de i na am kere i kabo am la koro fa kø i dø ni. ⁹Deke bo i ti na m kereeri am n la ka, m koro ka m yo am na m nié ka am de deke n kere bo m se am ka am yo i ni. ¹⁰Sønø bo am fa i ñgasi ce i ni, mini mmøø fa ce i mi. Sa bo i ti na ma fa i ñgasi ace i ni, nzén i la ñgasi bo i ti ye ni ka m fa ce i mmøø, ma yo sø Kristo nyunu, ambere døe ti wø. ¹¹Ya yo sø o, adena má Sitana koro kunma ya. Dama ya si tenle su kabo i la ñgønletie barasu ni.

Kabo i miëeri Pɔɔlu ka i ti bu jøre Titosi dø ni

¹²Tø, m kø juuri Tørasi mië kpiri n nu ka m kan Kristo labari kpa n jøre kere bu ni, na ma ñu ka Mibie n adu mø ateke atin ama m. ¹³Haari ni nyini n kere mmøø, m ahore ada má, dama ma

ŋu má ya niwa Titosi dō. Nyini dεε ti, na ma kaari bu, na ma sin akɔ Makədoniya awore n nu.

14 Ama, ya da Nyemē asi, dama kabo Kristo adi nasara na ya ni yiri ayo kun ni, saŋga kere, yiri Nyemē ma ya nati su Kristo su, i nasara natiiri nu a, na deke kere bo ya kɔ ni, yiri fa ya bara ye a, na ya ma minem si i jore, kabo deke nvani bara ye deke kere ni. **15** Dama ya ti ka ayiri kunkuunwa nvavani bo Kristo fa ma Nyemē n wɔ, na i nvavani n bara ye minem bo bu sunya tiide ni, ni bo bu suka ŋgbεen n dɔ o. **16** Bo bu suka ŋgbεen ni, bεre bu ya ka nvavani n bo i sufa yiwee ba bu dɔ o, ama, bo bu sunya tiide ni, bεre bu ya ka nvavani n bo i suma bu nya ŋgɔɔ Nyemē dɔ o. Ahin juma n yiri, ŋma koro fa i tiɛŋgu fanga yo i a? **17** Ya ti má ka minε dɔŋgu bo bu bita Nyemē jore n yo wata na bu di i kpere ni, ama, yere yiri, ya ti nahorefɔm wɔ, haari na ya ti mine bo wɔ yi ya asunma ya wɔ, na ya jina i nyunu ye ya kan i jore a, kabo ya ni Kristo ayo kun n dεε ti.

3

Sesesi fɔfɔre n bo Yesu adi i di n dεε amusui-sufɔm jore

1 Ya sukaaki kan kere am kabo ya ti na am si ya, nzen se? Wɔ yo má daka ka ya yo kabo nbem yo ni, ka ya fa kadasi bo i kere kabo ya ti barasu n bita nu, wara ya de kadasi am dɔ na i kere minε nyiŋgam kabo ya ti barasu, nzen se? **2** Ai, ya kadasi n la ambere ni am tii wɔ, kadasi n bo ba kere i awura ya ahore su ni, na

mine kere koro kan i na bu si kabø i ti. ³ Na bu koro ḥju ka ambere ti kadasi n bo Kristo akere awura ya saa nu afa asunma ya n a. Wɔ fa má deke kereewa nzue fa kereeri i a. Ama, Nyemë bo i wo beré saŋga kere n dëe Awiewie n ye i fa kereeri i a. Wɔ kere má i ago má yabue peperepe su wɔ, kabø Nyemë yo kereeri i noanies kpamaawa n maari Moyisi ni, ama, i kereeri i goɔri adamandem ahore su wɔ.

⁴ Deke bo i ti na ya koro jɔjɔ so n la ka, ya la ahoresi Nyemë dɔ, Kristo dëe ti. ⁵ Ya la má deke bo i kere ka yere ni ya tii koro yo juma n a. Deke bo i ma ya koro yo i n fite Nyemë dɔ o. ⁶ Yiri Nyemë ama ya koro ayo i amusuisufɔm a, fa kɔ sesesu fɔfɔrɛ n bo wɔ di i di n su a. Nyini sesesu n fite má Nyemë noanies kpamaawa n bo wɔ kere i n dɔ, ama, i fite i Awiewie n dɔ o. Noanies kpamaawa kereewa n fa yiwee ba, ama, Awiewie n ma ḥgɔɔ o.

⁷ Tɔ, noanies kpamaawa n bo Nyemë yo kereeri i goɔri yabue peperepe n su na i fa maari Moyisi ni, nyini saŋga, i yoori so ni, i jirima bambaka n taari wɔ, na Yisareli fɔm n akoro anie má Moyisi nyunuawa dika, dama i nyunuawa taari wein agaya, haari ni bo i ba saari wɔ. Kabø noanies kpamaawa n bo i fa yiwee ba n ti n na Nyemë boori i juma n bu ni jirima bambaka n so ni, ⁸ i Awiewie ni yó i dëe juma n ni jirima bambaka bo i tara nyini ni, má so? ⁹ Kabø noanies kpamaawa n bo i yo diiri minem jɔre ciinri bu sui n ti n na i juma yo la jirima bambaka so ni, nyini yiri, juma n bo i ma Nyemë de minem ka bu yo sa bo i kɔ atin su i dɔ n dëe jirima bambaka tara so.

10 Nahore, deke n bo i yo la jirima bambaka ni, i la má jirima kun, deke n bo i la jirima bambaka tara sō n dēe ti. **11** Kabo deke n bo i ti siinwa n ti n na i yo la jirima bambaka sō ni, nyini yiri, deke n bo i wo béré sańga kéré n dēe jirima bambaka n tara sō.

12 Kabo ya la tama ka i ti sō n dēe ti, ye ya la ahoresi agaya koro jōjō sō n a. **13** Yere ti má ka Moyisi bo i yo faari sanvuin kataari na má Yisareliſom ḥnu i nyunuawa bo i ta wein na i susaari ni. **14** Ama, haari ni nyini n kéré mmoo ni, bu sui yo tiiri tantanantan a. Haari ni nyuma, sańga kéré bo bu ti ka be sukan sēsesu dawa n dēe kadasim ni, i yoori bu ka nyini sanvuin n toko kata bu sunsunni su wō, má ka Kristo ḥgumi koro yi i a. **15** Haari ni nyuma, sańga kéré bo bu kan kadasim n bo Nyemē ma Moyisi kereeri bu ni, i yoori bu ka sanvuin n toko kata bu sunsunni su wō. **16** Ama, bu koro yi i, kabob a kéré i fa kō Moyisi jōre n su ni, ka, “Sańga bo i fa i nyunu wō Mibie ni, sanvuin n kata má i nyunuawa kun.” **17** Tō, deke n bo bu kereeri i ka “Mibie n” ni, bu kéré niiri i Awiewie n wō. Deke bo Mibie n Awiewie n wo ni, dō ye minē nya bu tii a. **18** Yere yiri, ya la má sanvuin bo i kata ya nyunu. Kabo ya niē ḥnu deke niēenu nu ni, sō ye ya niē ḥnu Mibie n jirima woowa n a, na i ma ya woowa kaaki kabob i ti ni, na ya sunya i jirima woowa ni, subuka su sańga kéré. Ahin n fite Mibie n Awiewie n dō o.

4

Ajeké n bo i ti ka i wo dundu nu n jōre

¹ Nyini ti, kabo Nyemē asi ya aŋunfō na wō fa ahin juma n ama ya ni, ya ɻunie yɔrɔki má ya. ² Yere, ya kete deke kere bo i ti nyinse sa na bu kata i su asiri nu ni, ya dadaka má be, ya kaaki má Nyemē nɔanis ni. Ama, ya kan nahore n fofoe nu wō, nyini ma ya fa kere sɔnɔ kere na i si i sunsunni nu kabo ya wo ti Nyemē dō a. ³ Na haari nzén deke be akata labari kpa n bo ya kan i n su, bɛre n bo bu suka ɻgbɛen ni ɻgumi dō, ye deke be akata i su a. ⁴ Dama Sitana bo i ti durunya n nu fən dəe nyemē n ata bu nyi bu sunsunni nu na má bu yo yarada, adena má bu ɻu labari kpa n dəe wein n fa kɔ Kristo jirima woowa n su, yiri bo i ti kabo Nyemē ti ni. ⁵ Ya kan má yere ni ya tii jore wō, ama, ya kan Yesu Kristo jore a, ka yiri ti sɔnɔ kere Mibie a. Yere, ya ti am dəe akɔom wō, yiri Yesu dəe ti. ⁶ Dama Nyemē bo i yo seeri ka, “Ma wein ta fite awosin nu” ni, yiri ma i wein ata ya ahore su a, na i ma ya si i jirima woowa n bo i ta fite Yesu Kristo nyunuawa dika ni.

⁷ Ahin jore n ti ajeké bo ya la i Nyemē dō o, ama, yere yiri, ya ti ka dundu bo ba fa yakati ata ya n ye ya la ahin ajeké n a. I ti sɔ o, adena minɛ ɻu i na bu si ka nyini yiko n bo i la má aŋusu n ti Nyemē dəe wō, i fite má ya dō. ⁸ Bu mie ya sɔ o deke kere nu, ama, Nyemē yi ya nu wō. Ya tanda sɔ o, ama, ya yi má tama. ⁹ Bu kere ya wuwuruwa sɔ o, ama, Nyemē yaki má ya. Bu bo ya ji asiɛŋgu sɔ o, ama, ya ka má ɻgbɛen. ¹⁰ Saŋga kere ya natì ɻu yiwee n bo Yesu wuuri i n be wō, adena minem koro ɻu ɻgɔo n gusu bo

Yesu la i n be, ya ɳuniɛ nu. ¹¹ Nahɔrɛ, yere bo ya la ɳgoɔ ni, saŋga kere bu fa ya wura yiwee woobiri wɔ, Yesu dɛɛ ti, adena bu koro ɳu ɳgoɔ n gusu bo Yesu la i n ya ɳuniɛ nu. ¹² Tɔ, yere, ya wo yiwee nu wɔ, ama, ambere wo ɳgoɔ nu wɔ, Nyemɛ dɔ.

¹³ Ya jɔrɛ n ti kabo ba kere i Nyemɛ Jɔrɛ Kadasi n nu wɔ, ka, "M yo yoori yarada a, nyini dɛɛ ti ye m jɔjɔɔri sɔ n a." Tɔ, yere gusu ayo nyini yarada kun n wɔ, nyini dɛɛ ti ye ya jɔjɔ sɔ n a. ¹⁴ Dama ya si tenle su ka Nyemɛ bo i teŋgeeri Yesu i yiwee n nu ni, yiri sáŋga teŋge ya ni Yesu yiwee n nu a, na i fá ya ni ambere kere kɔ i nyunu. ¹⁵ Ahin n kere ma am nya kpere a, adena minɛ dɔŋgu sunya Nyemɛ ahɔrɔma ni subuka su, na i la má aŋusu, nyini ma bu suda Nyemɛ asi subuka su a, na i wura Nyemɛ kpiri.

Ya la yarada n ye ya nati a

¹⁶ Nyini dɛɛ ti, ya ɳuniɛ yɔrɔki má ya. Haari ni bo ya ɳuniɛmbaa sugbaraki ni, ama, ya ahore su, ya sunya faŋga fɔfɔrɛ Nyemɛ dɔ ɔ, ale kere bo i cin. ¹⁷ Ahin waharam bo ya sudi bu ni, bu ti má pui, na bu cɛ má, nyini ni má ya nya jirima woowa bo i la má aŋusu na i wo bɛrɛ saŋga kere n a. ¹⁸ Ya fa má ya nyumbaa kpama má dekem bo ya ɳu bu n su, ama, dekem bo ya ɳu má bu ni, ya fa ya nyumbaa kpama bɛrɛ su a, dama bo ya koro ɳu i ni, i cɛ má, ama, bo ya koro ɳu má i ni, i wo bɛrɛ wɔ, saŋga kere.

5

¹ Tɔ̄, ya si durunya n nu fən dəe aŋuniembaa n jɔ̄rɛ, i ti ka nambue wɔ̄, nzen wɔ̄ saaki, sɔ̄nɔ̄ kere la ataari kpa bo Nyemə ata i afa ase i. Má adamande taari i a, nyini awuru n wo aŋgoro wɔ̄, i wo bère saŋga kere wɔ̄. ² Kabo i ti sɔ̄ na ya toko wo fən ni, ya wo waraki su wɔ̄. Ya ahore su, ya koro ka Nyemə fa ya wura ya awuru n bo i fite aŋgoro n nu wɔ̄, na i kata ya ɲu. ³ Ya koro i sɔ̄ o, na ya wura i ka sutura na má ya nati ya bu ɲgbɛen. ⁴ Yere bo ya toko wo ahin nambue n nu ni, ya waraki wɔ̄, na ya wo ahore tanda nu sɔ̄ o lɛɛ. I ti má ka ya koro ka ya yi i se wɔ̄, ama, ya koro ka ya wura aŋgoro dəe n nu wɔ̄, na i kata ya ɲu, adena Nyemə bá kaaki ahin aŋuniembaa n bo i wu ni, na i ma ya i dəe ɲgɔ̄o ni. ⁵ Nyemə ni i tii adu mɔ̄ asese nyini deke n su ase ya a. Na wɔ̄ fa i Awiewie n ama ya, na i kere kabo i má ya deke n kere bo i seeri ka i fá ma i minem ni.

⁶ Tɔ̄, nyini ma ya la ahoresi saŋga kere n a. Ya si tenle su ka kabo ya toko wo ahin aŋuniembaa n nu ni, ya nya wo má Mibie n dika n nu lɛɛ. ⁷ Kisa ya la yarada ye ya nati a, má ka ya nyumbaa ye ya fa ɲu asi nati a. ⁸ Yere, ya la ahoresi n dəe ti, ye ya ɲa ya yaki ahin aŋuniembaa n a, na ya kɔ̄ awuru Mibie n dɔ̄. ⁹ Nyini ti, yere yiri, nzen ya wo ya awuru n nu, wara ya wo má nu, ya boro ya nyi ka ya yo sa bo i sun Mibie n nu wɔ̄. ¹⁰ Dama wɔ̄ yo daka ka sɔ̄nɔ̄ kere bá jina Kristo nyunu, i jɔ̄rɛ diibiri ni, adena i mi nya i ɲkato fa kɔ̄ dekem bo i yoori bu i ɲgɔ̄o n su ni, bo i ti kpa, ni bo i ti má kpa ni.

*Kabo Yesu Kristo dεε ti na ya ni Nyεmε afien
ayo dɔŋgu ni*

¹¹ Ya si kabo i ti na ya soro Mibie n ni, nyini dεε ti, ye ya boro ya nyi na ya ma minem kaaki bu sunsunni fa kɔ i jɔre n su a. Nyεmε si kabo ya woowa kere ti barasu. Na m la tama ka am sunsunni nu, ambere mmɔɔ si ya woowa. ¹² Ya sukaaki kan kere má am bekun kabo ya ti wɔ, ama, ya sukere am deke bo i ti na am koro fa ya fɔ n wɔ, adena nzɛn minem bá koro ka bu fɔ deke bo bu koro ḥu i n su, na i fite má ahorembaa su, dama bu koro ka bu bu am ḥgbεen n dεε ti, tɔ, am koro bɔ bu nu ni jɔre kpa. ¹³ Nzɛn bu ḥja ya bo fie wɔ, Nyεmε dεε ti ye ya bo fie a, ye nzɛn ya nyunu ti koroowa gusu a, ambere dεε ti ye ya nyunu ti koroowa a. ¹⁴ Koro n bo Kristo fa koro ya ni, yiri niε ya su a, dama ya yo ya sunsunni ka sɔnɔ kun n bo i wu maari sɔnɔ kere n dεε ti ni, nyini la ka, sɔnɔ kere awu wɔ lεε. ¹⁵ I wu maari sɔnɔ kere wɔ, adena bo bu wo ni ḥgɔɔ n bita bu ḥgɔɔ n ka i ti má bu dεε, ama, i ti i dεε wɔ, yiri n bo i wu maari bu na wɔ kaaki atenje i yiwee n nu bekun ni.

¹⁶ Nyini dεε ti, fa i kisa fa kɔ, kabo durunya n nufɔm n bu sɔnɔ ni, yεrε, ya bu má be sɔ kun, haari ni bo ya yo buuri Kristo mmɔɔ sɔ ni, kisa ya bu má i sɔ kun. ¹⁷ Nyini yiri, nzɛn be ni Kristo ayo kun, i mi n ayo deke fofore wɔ lεε, i woowa dawa n asin, na i deke n kere akaaki fofore wɔ lεε. ¹⁸ Nyini n kere fite Nyεmε dɔ o. Yiri ama Kristo ayo ya ni yiri ni i tii afien dɔŋgu a, ye wɔ ma ya juma n bo i yo i ni minem afien dɔŋgu. ¹⁹ Nyini la ka, Nyεmε ma Kristo yo i ni durunya n

nufɔm afien dɔŋgu a, na i teŋge má bu satie jɔrɛ su, haari kaan sɔ, ye wɔ fa nyini afien dɔŋguyο n jɔrɛ n awura ya saa nu, ka ya kan i. ²⁰ Nyini dɛɛ ti, ya ti sunmafɔm bo ya jina Kristo jaa nu wɔ. I ti ka Nyɛmɛ ni i tii sufa ya susere am jande a. Ya jina Kristo dɛɛ jaa nu susere am wɔ, ka, am ma yiri yo am ni Nyɛmɛ afien dɔŋgu. ²¹ Yiri Kristo n bo i la má satie be ni, yiri ye Nyɛmɛ ma wɔ de satieyofɔm n jinaabiri a, yɛrɛ dɛɛ ti, adena ya kaaki minɛm bo Nyɛmɛ de bu ka bu yo sa bo i kɔ atin su i dɔ.

6

¹ Yɛrɛ bo ya ni Nyɛmɛ saŋga yo juma ni, ya sere am wɔ, ahɔrɔma n bo am ade i ni, má am ma i ka ŋgbɛen. ² Dama Nyɛmɛ ŋa,
“Saŋga kpa n ba juuri ni, ye m deeri am sere a,
na tiide cɛɛn n ye m bukaari am a.”

Am ti fen, kisa ti saŋga kpa n a. Am ti fen, kisa ti tiide cɛɛn n a.

³ Ya sukanda má be atin wɔ, adena má be jaraki ya fa kɔ ya juma n bo ya yo i n su.

⁴ Ama, deke n kɛrɛ nu, ya kere ka ya ti Nyɛmɛ amusuisufɔm wɔ. Dama haari nzɛn ya wo wahara nu, ni kekereke nu, ni anyumboro nu, ya mindi de i wɔ. ⁵ Haari na ba bo ya, na ba nyi ya dansaraka, na ba di aluwa ya busu, na ya yo juma kekereke, na ya kpiɛ daafiri, na ya da ahɔɛ, ⁶ nyini n kɛrɛ ni, na ya kere ka ya woowa ti casi wɔ, na ya la si Nyɛmɛ dɔ, na ya mindi, na ya yo kpa, na ya wo ni Awiewie Casi ni, na ya la koro nahɔrɛ su. ⁷ Ya kan nahɔrɛ jɔrɛ wɔ, na ya yo juma n ni Nyɛmɛ dɛɛ yiko n nu. Ya bita biɛsɔya

neŋge bo i ti sa bo i kɔ atin su Nyεmε dɔ o, i wo ya saa fɔmbɔrɔ, ni ya saa bie nu wɔ. ⁸ Bu wura ya kpiri wɔ, na bu kaaki yo ya kaan. Bu kansi ya a, na bu kaaki jaraki ya. Bu ɳa ya dadaka minem wɔ, ama, bu kaaki ɳa ya kan nahore wɔ. ⁹ Ya ti ka minem bo be si má ya wɔ, ama, deke kere minem si ya sɔ o lɛɛ. Ya ti ka ya wu wɔ, ama, ya la ɳgɔɔ sɔ o lɛɛ. Bu bo ya ni anyumboro sɔ o, ama, ya wu má. ¹⁰ Ya wo ahoresaaki nu sɔ o lɛɛ, ama, sanja kere ya la ahorejɔ o. Ya wo ka ya ti yaarifɔm wɔ, ama, ya fa ajeké ma minem dɔŋgu wɔ. Ya ti ka ya la má pui wɔ, ama, deke n kere ti ya dɛɛ wɔ.

¹¹ Tɔ, amberɛ ya danfo Kɔrintofɔm, ya fa má deke be afie má am su, ya teke ya ahorembar am am. ¹² Yεrε, ya kprie má am ya koro, amberɛ yiri, am akprie ya am koro. ¹³ Am ti ka m nbaam dɛɛ ti ye m suse am sɔ n a, ka am gusu teke am ahorembar ma ya, kabo ya teke ya dɛɛ am am ni.

Má am fa am ɳu bo minem bo bu yo má Kristo yarada n su

¹⁴ Má am fa am ɳu bo minem bo bu yo má Kristo yarada n su, dama bo i yo sa bo i kɔ atin su Nyεmε dɔ n ni ketemafɔ ni, i yo se ye bu koro sanja wo a? Wara wein ni awosin yo se koro sanja wo a? Ai, i koro yo má. ¹⁵ Nzu anɔɔse wo Kristo ni Sitana afien a? Wara nzu tana wo sɔnɔ bo wɔ yo Kristo yarada n ni bo wɔ yo má i yarada n afien a? Ai, bu la má tana. ¹⁶ Nzu anɔɔse wo Nyεmε Sereebiri Awuru n ni amoem afien a? Ai, bu la má anɔɔse be. Yεrε ti ka Nyεmε Sereebiri

Awuru n a, ye yiri Nyemē bo i wo bērē saŋga
 kere n wo nu n a. Kabo Nyemē ni i tii ase ni, ka,
 "M wó bu dō,
 na m ni bērē sáŋga nati,
 na m yó bu Nyemē,
 na bu yó m minem."
 17 Nyini ti, Nyemē akaaki ase ka,
 "Am fite yaki bu,
 na am kpaaki yaki bu,
 Micera ni seeri so a.
 Na má am fa am ḥu mata deke bo i ti má casi,
 na m dé am.
 18 Na m yó am Si,
 na ambērē gusu yó m dēs nbaam.
 Kabo Micera Kpiri n ase lēs."

7

¹ M ninbaa koroowam, ahin deke n kere bo Nyemē ase ka i yó ma ya n dēs ti, am ma ya kpakpara ya ḥu fite deke kere bo i ma ya ḥuniembaa n ni ya awiewie n yo fin ni, na am ma ya soro Nyemē na ya woowa kere ti kabو Nyemē koro ka i ti ni.

Kabo bu sayoowa ma Pɔɔlu ahore jɔɔri ni

² Am teke am ahorembaa na am de ya. Ya do má am be ḥgasi, ya saaki má am be, ya sisi má am be. ³ Deke bo i ti na m se ahin so ni, i ti má ka m sujaraki am wō, dama ma du mō ase am ka am jɔrē wo ya ahore su, ya ni ambērē ti kun wō, haari yiwee nu wara ḥgɔɔ nu. ⁴ M la ahoresi agaya fa kɔ am dō, na m fa am fɔ agaya, na m la ahoreda agaya ambērē dēs ti, haari ni wahara

n bo ya di i n kere ni, m la ahorejo bo i la má anusu.

⁵ Dama saŋga bo ya ba juuri Makədoniya awɔrε n nu ni, ya nya má ɳumiyi haari kaan sɔ mmɔɔ, ama, ya ɳuuri kekereke wɔ deke kere nu. Minem fa aluwa kpura ya sɔ o, na sere suti ya, ya ahore su. ⁶ Ama, Nyemē yiri, yiri dada minem bo bu ahore asaaki n ahore a, yiri adada ya ahore a, Titosi baawa n dɛɛ ti. ⁷ Má ka i baawa ni ɳgumi dɛɛ ti a, ama, ahoreda n bo am ni yiri kere nyaari i n dɛɛ ti a. Wɔ se ya kabo am wara ado m na am koro ka am ɳu m barasu ni, ni kabo am ahore asaaki fa kɔ jɔrε n su ni, ni kabo am ahore abi m busu barasu ni, nyini ma m ahore ajo akɔ asin su n a.

⁸ Haari nzen kadasi n bo m yo kere maari am n asaaki am ahore, ma yo má m si i n sɔ, fa kɔ nyini n dika. Nzen má m ɳuuri kabo nyini kadasi n ama am ahore asaaki, haari ni bo wɔ cε má ni, má m yoori m si i n sɔ. ⁹ Kisa m ahore ajo, má ka am ahore asaaki n dɛɛ ti a, ama, am ahoresaaki ni, wɔ ma am akaaki am wo n dɛɛ ti a. Nyini ahoresaaki ni, yiri ama am akaaki kabo Nyemē koro n a, adena má am kpaasi fieo, yere dɛɛ ti. ¹⁰ Dama ahoresaaki bo i ti kabo Nyemē koro ni, yiri ma ya kaaki ya wo ye ya nya tiide a, na ya yo má m si i n sɔ a. Ama, durunya n nu dɛɛ ahoresaaki n fa yiwee ba. ¹¹ Am nie sa bo Nyemē ma am ayo i a, nyini ahoresaaki n dɛɛ ti, kabo am nyunu aboro ka am yo jɔrε n dɔŋgu na má be jaraki am ni, ni kabo yaa ti am fa kɔ yiri n bo wɔ do ɳgasí n su ni, ni kabo jɔrε n ama sere ati am ni, ni kabo am wara ado m na am koro

ka am ሥ m ni, ni kabo am ahore abi m busu ni, ni kabo am nyunu aboro ka am fa nahore cin i sui ni. Deke n kere nu, am akere ka am la má ኃgasí be lεε, fa kō nyini jore n su. ¹² Deke bo i ti na m yo kereeri kadasi n maari am ni, má yiri n bo i doori ኃgasí n dεε ti a, wara sōnō n bo wō do i ኃgasí n dεε ti a, ama, deke n bo i ti na m yo kereeri i sō n la ka, adena Nyemē ma am si kabo am cecē wo ya nu ni anyumboro su barasu ni. ¹³ Nyini n kere adada ya ahore a.

Má nyini ahoreda n ኃgumi ye ya la i a, ama, deke bo i ma ya ahore ajo agaya n la kabo Titosi ahore ajo ni, dama ambere kere adada i ahore a. ¹⁴ Nyini ma ya ahore ajo so a, dama ma du mō afa am afō kabo am ti barasu n akere yiri Titosi, na am ama ma di má nyinse. Kabo jore n kere bo ya kan kereeri am n ti nahore ni, so ye minem koro ሥ kabø ya fōri am ሥusu jore n kereeri Titosi n gusu n ti nahore a. ¹⁵ Deke bo i ma yiri Titosi koro am agaya ni, maala bo i tenge su kabo am kere deeri i nōanie n ni, ni kabo am deeri i ni am saa nnyū n na sere ti am agaya na am ሥunie subobo am ni. ¹⁶ M ahore ti joowā, dama deke n kere nu, m la ahoresi fa kō am dō.

8

*Aceeri n bo bu de kō maari Yerusalem dεε
Kristo jama n jore*

¹ Tō, m ninbaam, ya koro ka am si kabo Nyemē ama Kristo jamam bo bu wo Makedoniya dεε awore n nu n adi i ahorōma barasu ni. ² Sanja bo bu wo wahara ni kekereke nu agaya ni, na ba kere kabo bu ahore ajo akō asin su, na ba ce

aceerim beberebe ni bu ahorembaa kun, haari ni bo yaari ati bu agaya ni. ³ M koro di daani ka bu maari bu fanja nyaari wō, haari ba ma atara kabو má bu ma ni mmɔɔ̄. Bu koroyanu, ⁴ na ba sere ya jande ka ya ma bərə mmɔɔ̄ nya atin na bu saa wo nyini juma n nu, bo ya de aceerim fa ma Nyemē minem ni. ⁵ Haari na ba yo akɔ̄ atara kabо má ya sunsun ka bu yo ni. Bu du mɔ̄ faari bu ɲu maari Mibie n wō ka, na ba nya fa bu ɲu ama yere gusu, kabо Nyemē koro ni. ⁶ Tɔ̄, kabо Titosi ti sɔ̄nɔ̄ bo i boori ahin aceeri juma n bu am nu ni, wō yo daka ka ya sere i jande na i suyo i sɔ̄ ma am, haari i kɔ̄ wie. ⁷ Ambere, am boro am nyi deke n kere nu wō, bərə la yarada n bo am la i ni, ni kabо am koro jɔ̄jɔ̄ ni, ni kabо am la si ni, ni kabо am cecə wo deke n kere nu ni, ni kabо am la koro ma ya ni. Kabo i ti sɔ̄ ni, wō yo daka ka am boro am nyi yo ahin aceeri juma n gusu.

⁸ I ti má ka m suma am nɔ̄o ka am yo sɔ̄ o, ama, m koro ka m kere am kabо nyiŋgam la koro ni anyumboro na bu buka n wō, adena m yo am na m nie ka am la koro nahore su. ⁹ Am si juma kpa n bo ya Mibie Yesu Kristo yoori i ni, i yo ti ajekefɔ̄ Nyemē dɔ̄ o, ama, ambere dε̄ ti na wō kaaki yaarifɔ̄, adena am kaaki ajekefɔ̄m Nyemē dɔ̄, kabо wō kaaki yaarifɔ̄ n dε̄ ti. ¹⁰ Ahin jɔ̄re n yiri, afara, ambere du mɔ̄ boori nyini juma n bu a, má ka am du mɔ̄ boori i bu ni ɳgumi, ama, ni kabо am koroori ka am yo i n gusu ni, nyini ti, fɔ̄ bo m koro ka m fa tu am n la ka, ¹¹ i ti ye ni ka am yo juma n bo am ɳa am yo i n kɔ̄ wie kisa, adena kabо am yo la anyumboro am sunsunni nu, na am koro ka am yo i ni, sɔ̄ ye am

kere anyumboro a, na am fa deke n bo am la i n fa yo i wie. ¹² Nzen be la anyumboro na i koro ka i ce aceeri, Nyemē de i aceeri n fa kō deke bo i koro ce n su wō, má deke bo i koro ce má ni. ¹³ I ti má ka ya koro ka ya yi nbem fie nu, na amberē fie wō. Ai, ama, ya koro ka i se su ma sōnō kere wō. ¹⁴ Tō, kisa am la i, na nbem la má i ni, am buka bu. Na nzen bu gusu bá la i, na am la má i, bu gusu buka am. Sō ye i se su ma sōnō kere a. ¹⁵ I ti kabø ba kere i Nyemē Jōre Kadasi n nu wō, ka,

“Bo i tambuuri beberebe ni, wō sunnu asin má su,
ye bo i tambuuri kaan n gusu, wō kpié má i su.”

Titosi ni i bukafōm n jōre

¹⁶ Ya da Nyemē asi, yiri ma Titosi nyunu aboro na i cēcē wo am dō a, kabø mini mmōō dēē ti ni. ¹⁷ Ya sere yiri Titosi ka i ba am dō, na wō soro su, ama, yiri ni i tii dēē koroyanu ye i ḥja i kō a, dama i cēcē du mō wo am dō. ¹⁸ Bo i buka i su, ya susunma ya niwa be gusu am dō. I ti sōnō bo i yo labari kpa n juma a, nyini dēē ti, Kristo jama n kere kansi i wō. ¹⁹ Má nyini ḥgumi, ama, yiri ye Kristo jama n kere ayi i ka i susu ya su buka ya a, na ya niē ahin aceeri ceewa juma n su n a. Ahin juma n wura Nyemē kpiri wō, na i kere kabø ya koro ka ya buka minēm ni anyumboro ni. ²⁰ Ya koro má ka be jaraki ya fa kō kabø ya niē ahin aceeri beberebe n su ni. ²¹ Nyini ti, ya boro ya nyi wō, na ya yo sa bo i kō atin su, má Nyemē ḥgumi dō, ama, adamande mmōō dō.

22 Ya kaaki susunma ya niwa be buka bu su. I ti sɔnɔ bo ya yo i anie atin barasu nu, aju ka i la anyumboro fa kɔ deke dɔŋgu su. Kisa ya ɳu ka i la anyumboro tara sɔ, dama i la ahoresi fa kɔ am dɔ. **23** Titosi yiri, i ti m matafɔ bo m ni yiri saŋga yo juma ma am wɔ. Ya ninbaa nnyɔm bɛre yiri, bu ti minem bo Kristo jamam n asunma bu wɔ, na bu kaaki wura Kristo kpiri. **24** Nyini ti, am yi am ɳu fofoe nu, na am kere Kristo jamam ni kabø am la koro ni, na bu si deke n bo i ti na ya fa am fɔ ni.

9

Kabo ya buka ya beŋgu Kristofɔm bo ba fun i ni

1 Tɔ, aceerim bo am fa kɔ buka Nyɛmɛ minem ni, mini dɔ, wɔ ti má ye ka m kere i jɔrɛ. **2** Dama m si kabø am koro ka am buka barasu ni, haari ma du mɔ afa am afɔ Makədoniya awɔrɛ n nufɔm dɔ, ka ambɛre Akaya awɔrɛ n nufɔm n adu mɔ akpa am ɳu haari afara kere. Kabø am nyunu aboro na am koro ka am ce ni, wɔ yo bu dɔŋgu gusu ɳuniɛ nyanyaka ye bu koro ka bu ce n a. **3** Nyini ye m susunma ahin ya ninbaam am dɔ n a, adena kabø ya fa am afɔ akere bu ni, na má i ka ɳgbɛen, ama, am yo siriya, kabø ma du mɔ ase bu ka am yo siriya ni. **4** Má nyini, nzeŋ Makədoniyafɔm nbem suuri m su baari, na bu ba ɳu ka am nya yo má siriya, i ti ya nyinse wɔ, ya kan má am dɛɛ yiri, kabø ya yo am yarada n dɛɛ ti. **5** Nyini dɛɛ ti, ma ɳu ka wɔ yo daka ka m sere ya ninbaam ni, na bu du m mɔ am dɔ, na bu buka am, na am sɛsɛ am aceeri n bo am yo

sereeri ka am yi fa ma n su. Nyini ma i yo koro aceeri a, i ti má ka bu mié am wɔ.

⁶ Am teŋge su, ka sɔnɔ bo i dɔ kaan, i bá kpie kaan wɔ. Na sɔnɔ bo i dɔ dɔŋgu, i bá kpie dɔŋgu wɔ. ⁷ Sɔnɔ kere ce aceeri n kabو wɔ du mɔ asunsun i ahore su ka i ce barasu ni, má ka bu mié i wɔ, ama, i mi ma ni ahorejɔ, dama Nyemə koro bo i ce ni ahorejɔ. ⁸ Yiri Nyemə ni, yiri koro ma am nya i aceeri barasu kere a, na am nya deke kere bo am koro saŋga kere, na i se am su, na am nya i buka su, adena am koro yo juma kpa kere. ⁹ Kabo ba kere i Nyemə Jɔre Kadasi n nu ni, ka,

“Wɔ sandi i aceerim afa ama yaarifɔm ni,
na i kpayo n wo bère saŋga kere.”

¹⁰ Nyemə ti bo i ma dɔdɔɔrifɔ ni alembaa n a, na i kaaki ma minem diire na bu di a, yiri ma am alembaa n a, na i ma i sunnu buka su, na i kaaki ma am kpayo subuka su saŋga kere. ¹¹ Na i ma am sunya beberebe deke n kere nu, adena am koro suo kpa ma minem saŋga kere, nyini ma minem da Nyemə asi, fa kɔ deke n bo ya yo i n su a. ¹² Ahin aceeri juma n bo am yo i ni, i ti má ka i subuka Nyemə minem bo ba fun i ni ŋgumi wɔ, ama, i kaaki ma minem dɔŋgu da Nyemə asi wɔ. ¹³ Ahin juma n bo am suo i kɔ wie ni, nyini kere kabø am woowa ti barasu a. Na minem ɲu i, na bu kansi Nyemə kabø am ade yiri Nyemə nɔanis n na am kan kere minem nahɔre, ka am su Kristo labari kpa n jɔre n su ni. Bo i buka nyini n su la kabø am yo kpa, na am kpaaki am neŋgem nu ma bère ni nyiŋgam kere ni. ¹⁴ Kabo Nyemə ama am anya i ahɔrɔma akɔ

asin su ni, bərə, bu koro am ni anyumboro na bu sere Nyəmə ma am. ¹⁵ Am ma ya da Nyəmə asi fa kɔ i aceeri n bo wɔ fa ama ya na i la má aŋusu ni.

10

Kabo Pɔɔlu jɔjɔ fa kɔɔri i jumayoowa nyaari n su ni

¹ Mini Pɔɔlu ni m tii, m susere am wɔ, Kristo sawɔrə n ni i bənlə woowa n dəε ti, mini bo nbem ɳa nzən m wo am dɔ, m san nya ni, ama, nzən m wo má am dɔ yiri, m la ahore wɔ. ² Deke bo i ti na m susere am n bu la ka, m koro má ka am ma m yo ahore, saŋga bo m ba baari am dɔ ni, na m yo ahoresi jɔjɔ am, kabo m sunsun ka wɔ yo daka ka m jɔjɔ bu ni, bərə bo bu ɳa ya su durunya n nufɔm woowa n su ni. ³ Haari ni bo ya wo durunya n nu ni, ya kun má lue n kabo durunya n nufɔm kun lue ni. ⁴ Biɛsɔya neŋgem bo ya fa kun lue n ti má durunya n nu fən dəε biɛsɔya neŋgem. Ama, i fite Nyəmə dəε yiko n nu wɔ, na i kunma na i saaki fanga woobiri kərə, na i kunma na i saaki sunsunni kərə bo i ti má nahɔrə, ⁵ na i kunma na i saaki deke kərə bo i wura i nju kpiri na i kanda minem na má bu si Nyəmə ni, na i ma ya kunma sunsunni kərə bo i ti ka ya kpɔfɔm ni, na bu de Kristo nɔanie ni. ⁶ Ambərə, am deeri i nɔanie n wieeri, ye ya bá cin bu kərə sui a, bərə bo ba kete ka bu de má i nɔanie ni.

⁷ Ambərə, deke bo am nyumbaa ɳu i ni, nyini ye am sunsunni wo i su a. Nzən be la ahoresi ka i ti Kristo dəε sɔnɔ, i ti ye ni ka i mi kaaki

sunsun ka yere mmɔɔ ti Kristo minem wɔ, kabو
yiri mmɔɔ ti ni. ⁸ Haari nzen m fɔ yanfɔya tara
kabo má m fɔ ni, fa kɔ yiko n bo Mibie n afa
ama ya n su, i la má m nyinse, nyini yiko n ye
Mibie n maari ya, ka ya fa buka am, na am kɔ
mɔ ni am nyeməsu ni, wɔ ma má ya ka ya fa
saaki am ji wɔ. ⁹ M koro má ka i yo ka m sukere
am kadasim n na m wura am sere wɔ. ¹⁰ Dama
nbem bo bu kan m jɔre ni, bu ɲa, m kadasim wo
nɔ na bu la saŋga, ama, saŋga bo mini ni m tii
ba wo am dɔ, m ti sɔnɔ yɔrɔkiwa a, kabø m jɔjɔ
ni, be fa yo má pui. ¹¹ I ti ye ni ka nyini minem
sɔ n si ka, kabø saŋga bo ya wo má dɔ na ya kere
kadasim n nu ni, sɔ ye ya yó a, saŋga bo ya wo
am dɔ ni.

¹² Ahin minem ni, bɛre ni bu tii kan kere
minem kabø bu ti wɔ, ama, yere yiri, ya soro sere
ni bo ya fa ya ɲu bo bu su, wara na ya fa ya ɲu
bu bu. Ama, kabø bu fa bu ɲu bo bu beŋgum
su ni, na bu fa bu ɲu bu bu ni, nyini kere ka
bu la má ɲɔnle haari kaan sɔ lɛɛ. ¹³ Yere yiri,
ya wura má ya ɲu kpiri, na ya fɔ tara kabø i ti
ye ni ka ya fɔ ni. Ya yo kɔ jina ya juma yoobiri
nyaari wɔ, deke bo Nyemə afa ama ya ka ya yo
ni, haari ya yo aba aju ambere mmɔɔ dɔ. ¹⁴ Nzen
má ya du má mɔ aba má am dɔ, nyini yiri, ya
suyo kɔ sin ya juma yoobiri nyaari wɔ lɛɛ, fa kɔ
ahin jɔre n su. Ama, kabø i ti ni, yere ti minem
bo ya duuri mɔ a, haari bo ya ba juuri am dɔ,
na ya kan Kristo labari kpa n akere am. ¹⁵ Yere,
ya gusu fa má nbem juma fa fɔ má, na má ya fɔ
tara ya juma yoobiri nyaari. Ama, ya la tama ka
kabo am yarada subuka su ni, ya juma ni sandi

bara ye am nu, kabo ya juma yoobiri nyaari ti ni. ¹⁶ Adena ya koro kɔ̄ kan labari kpa n kere minem, bo bu wo asiɛnm bo bu wo am nyunu dɔ̄ ni. Ya koro má ka ya yo wura nbem dees juma yoobiri bo ba du mɔ̄ ayo i n nu, na ya fa fɔ̄. ¹⁷ Ama, kabo ba kere i Nyɛmɛ Jɔ̄rɛ Kadasi n nu ni, ka, “Sɔ̄nɔ̄ kere bo i ḥa i fɔ̄, i fɔ̄ Mibie n dees ti.” ¹⁸ Dama má sɔ̄nɔ̄ bo yiri ni i tii kan kere kabo i ti ni, ye Mibie n de i ka i ti sɔ̄nɔ̄ kpa, ama, bo Mibie n kere ni, yiri ti sɔ̄nɔ̄ kpa.

11

Pɔ̄ɔlu ni jaramasa kɔ̄refɔ̄m n jɔ̄rɛ

¹ Tɔ̄, má am soro su, na am yo sawɔ̄re ma m, na m jɔ̄jɔ̄ sinnzin jɔ̄rɛ kaan sɔ̄. Jande, am yo sawɔ̄re ma m. ² M si am kɔ̄rɛ kabo Nyɛmɛ si am kɔ̄rɛ ni, dama am ti m dees nbaam wɔ̄, ka baabara bo i nya si má biesɔ̄, ye ma fa am ace biesɔ̄ kun, yiri la Kristo. ³ Ama, m soro sere wɔ̄, dama nzɛn m teŋgeeri Hawa jɔ̄rɛ n su, yiri la kabo woo n yo faari ŋɔ̄nletie dadakaari i na i nyaari i na i kunmaari i ni, nyini ma m soro ka beni, ambere mmɔ̄ɔ̄ bá mini fa kɔ̄ am sunsunni nu, na am yaki Kristo dees atin n bo am su i su, na am ahorembaa ti kun, na am woowa ti casi Kristo dɔ̄ ni. ⁴ Dama nzɛn be ba baari am dɔ̄ na i ba kaanri Yesu be jɔ̄rɛ, na i ti má Yesu n bo ya kan i jɔ̄rɛ kereeri am ni, wara nzɛn am deeri awiɛwies be, na i ti má Awiɛwies n bo am du mɔ̄ deeri i ya dɔ̄ ni, wara labari kpa barasu be bo i ti má bo am deeri i ni, ambere koro yo nyini sawɔ̄re na am de nyini n sɔ̄ a. ⁵ Bere bo bu yo bu ḥu ka bu ti Kristo jaramasam na bu la má aŋusu ni, mini yiri, m

sunsun má ka m ti kaan ni bəre fieo. ⁶ Haari ni bo m ti má sənō bo i koro jəjə kabø bu jəjə ni, m la si yiri, ma du mɔ akere am ka i ti sɔ ɔ, deke n kərə nu ni saŋga kərə.

⁷ Am aju má i? Saŋga bo m ba kaanri Nyemə dəs labari kpa n kereeri am ŋgbəen, na ma de má deke be ni, m yoori m ɳu kaan wɔ, na m wura am kpiri, ma do ŋgasi wɔ ləe, nzən se? ⁸ M koro se ka m yo fiinri Kristo jamam nbem wɔ ləe, dama m yo deeri buka bu dɔ ɔ, ye m fa ba bukaari am a. ⁹ Saŋga bo m yo wo am dɔ na m la má pui ni, ma fa má m fie afie má be, dama ya ninbaam bo bu fite Makədoniya awəre n nu yo bukaari m ni deke kərə bo wɔ kpiɛ m su ni. Ma koro má ka m fa m fie fie am be deke be nu. M woori sɔ ɔ, na m toko wo sɔ ɔ ləe. ¹⁰ Kristo dəs nahɔrə n bo i wo m nu n dəs ti, be wo má bəre bo i koro kanda m na m fɔ má nyini yanfɔya ni, Akaya awəre n kərə nu. ¹¹ Nzu ti a? Ka m koro má am, nzən se? Ai, Nyemə si ka m koro am.

¹² Nyini ti, deke n bo m yo i ni, m kó su yo i sɔ ɔ, adena m tɔ bu atin, bəre kɔrefɔm ni bo bu koro ka bu nya atin na bu fɔ, na bu se ka ya ni bəre kərə jumayoowa se ni. ¹³ Dama nyini minem sɔ ti jaramasa kɔrefɔm wɔ, bu nati bu kɔrə wɔ, fa kɔ bu jumayoowa su, na bu yo bu ɳu ka bu ti Kristo jaramasam wɔ. ¹⁴ Nyini n sɔ n ti má alekutura, dama haari Sitana ni i tii mmɔɔ yo i ɳu ka i ti mərəkə bo i ta wein n wɔ. ¹⁵ Nyini ti, i ti má alekutura, ka i amusuisufɔm mmɔɔ yo bu ɳu ka bu su nahɔrə atin su wɔ. Ama, bu awieeri bá kere kabø bu jumayoowa ti a.

Kabo Pɔɔlu diiri wahara i jumayoowa n dəs ti

ni

¹⁶ M koro ka m kaaki se am bekun wō, ka má be sunsun ka m ti sinnzin wō, ama, nzen am sunsun sō yiri, am yo sawore na am de m ka m ti sinnzin wō, adena mini mmōo koro fō kaan sō. ¹⁷ Ahin ahoresi n bo m fa fō sō ni, i fite má Mibie n dō, ama, m jōjō ka m ti sinnzin wō. ¹⁸ Kabo minem dōngu fō kabu durunya n nufōm yo ni, sō ye mini gusu fō n a. ¹⁹ Am aju má i? Ambere la alecira a, am mindi de minem bo bu ti sinnzin n wō, ni ahoreda a. ²⁰ Nahore, haari minem bo bu miē am fa am yo bu akōom ni, am mindi de bu wō, wara nzen be asisi am, am mindi de i wō, wara nzen be anya am taraabiri, am mindi de i wō, wara nzen be kere i ḥu am dō, am mindi de i wō, wara nzen be boori am nyōonu, am mindi de i wō. ²¹ Yere, ya yo má nyini n be sō am nu, i ti m nyinse wō, beni, ya yoroki ya ḥu n dēe ti a.

Ama, kabu nyini minem soro má sere na bu fō deke kere ti ni, mini mmōo, kisa m gusu soro má sere na m fo fa kō nyini dekem n su. Beni, am sunsun ka m jōjō ka m ti sinnzin wō. ²² Bu ḥa bu ti Hiburufōm wō? Tō, mini mmōo, m ti sō o. Bu ḥa bu dēe la Yisareli fō nyemēsu atin ni? Tō, mini mmōo, m su nyini n su a. Bu ḥa bu ti Abraham anumam wō? Tō, mini mmōo, m ti sō o. ²³ Bu ḥa bu ti Kristo amusuisufōm wō? Tō, m tara bu. Am niē, i ti ka m nyunu akan m ye m jōjō sō n a. Ama, nahore, ma yo juma atara bu, ba nyi m dansaraka bo i la má nō, bu boori m haari m ḥōo ba kaari kaan sō o, saŋga dōngu, kaan sō, má ma wu. Nyinim kere nu,

m tara bu. ²⁴ Kpe nnu lεε bo Yudafɔm n afin m ŋgbere mbaa kun kun aburana kun kpiε su. ²⁵ Kpe nsen lεε bo ba fin m ni bulaari ŋgbere. Ba tu m yabue kpekun. Kpe nsan lεε bo m wo lee bambakam nu tieku n su na ba sandi nu, haari na ma da tieku n nu kpekun, kɔŋguε ni wiesu. ²⁶ M nati sɔ lεε saŋga kεrε, m la má tana, ma ɳu anyumboro nzuetinm kpiεεbiri, ma ɳu anyumboro minem bo bu nati fin bu beŋgum n saa nu, ma ɳu anyumboro m tieŋgu minem saa nu, ma ɳu anyumboro minem bo bu ti má Yudafɔm saa nu, ma ɳu anyumboro mie kpirim su, ma ɳu anyumboro boro kpantainm nu, ma ɳu anyumboro tieku n su, ma ɳu anyumboro ya ninbaa kɔrefɔm n dɔ, bεrε bo bu yo bu ɳu ka bu ti Kristo minem ni. ²⁷ Ma yo juma nahɔrε su adi wahara, ma kpiε daafiri saŋga dɔŋgu, ma da ahɔrε ni nzuehɔrε, ma fun diire saŋga dɔŋgu, na ayεrε ati m, na ma nati m ɳunie ŋgbεεn. ²⁸ Dekem bo ba ka ni, m kán má bu jɔrε, ama, deke bo i kpiε m daafiri ale kεrε bo i cin ni, yiri la kabø m sunsun Kristo jama n kεrε jɔrε n wo. ²⁹ Bu nu ɳma agbaraki ye i gbarakiiwa n asa má m a? Bu nu ɳma ye bu ma i yo satie ye i yo má m yaa?

³⁰ Tɔ, saŋga bo wɔ yo daka ka m fɔ, m fɔ fa kɔ dekem bo bu kere ka m la má faŋga n su wɔ. ³¹ Nyεmε si ka m bu má kɔrε, yiri ti ya Mibie Yesu Si a, yiri ti ye ni ka ya kansi i saŋga kεrε a. ³² Saŋga bo m yo woori Damasiko mie kpiri n nu ni, na gomina be wo bεrε, yiri ye Fεmε Aretasi yo faari mie n yiko wuraari i saa nu, na nyini gomina n ama tintinijinafɔm n akɔ aŋminda mie

n ka bu tara m. ³³ Ama, na minem n afa m awura kandie bambaka nu, na ba fa m acɔɔndi kobe n tukoro nu, ajura asiɛŋgu, na ma foro gomina n saa nu.

12

Sayikereewa n ni deke n bo Pɔɔlu ɻuuri i ka alele nu n jɔrε

¹ Tɔ, wɔ yo daka ka m fɔ, haari ni bo i la má kpere be ni. M la deke nbem bo m kan buka su, bɛrε la kabø Nyɛmɛ yiiri deke nbem kereeri m ka alele nu ni, ni kabø i yiiri sayoowam kereeri m ni. ² M si sɔnɔ be jɔrε, i ti Kristo sɔnɔ o, yiri ye Nyɛmɛ yo faari i fun kɔɔri aŋgoro woobiri nsan su ni i dɔ n a, i nyuma afɔ buru ni nna lεε. Nzɛn i kɔɔri ni i ɻuniɛmbaa a, wara i awiewie nu, mini, m si má, Nyɛmɛ si a. ³⁻⁴ Nahɔrε, m si nyini sɔnɔ n jɔrε, yiri ye Nyɛmɛ faari i fun kɔɔri alecɛɛma nu n a, na wɔ ti jɔrɛm bo bu la má kan, na be gusu la má atin ka i jɔjɔ bu, ama, kabø i yoori ni, ma si má, nzɛn i kɔɔri ni i ɻuniɛmbaa a, wara i awiewie nu, mini, m si má, Nyɛmɛ si a. ⁵ Tɔ, nyini sɔnɔ n sɔ, ye m fa fɔ n a, ama, mini ni m tii, m koro fɔ má deke be ti, má ka dekem bo bu kere ka m la má fanga n ye m fa fɔ a. ⁶ Haari nzɛn má m ɻa m fɔ mmɔɔ, má m ti má sinnzin wɔ, dama má m kan nahɔrε wɔ. Ama, m yaki i sɔ o, adena má am be wura m kpiri tara dekem bo i ɻu ka m yo bu, ni dekem bo i ti ka m kan bu ni.

⁷ Tɔ, fa kɔ sayikereewa beberebe n bo Nyɛmɛ fa kereeri m su, wɔ koro má ka nyini dεε ti na m wura m ɻu kpiri. Nyini ti, i maari Sitana faari tɔrε be wuraari m ɻuniɛmbaa nu, i ti ka buwe ye

i wɔwɔ m a, na i sukere m wahara, adena má m wura m ɲu kpiri. ⁸ Kpe nsan lεe bo ma sere Mibie n fa kɔ ahin jɔrε n su, ka i ma i fite yaki m. ⁹ Ama, na wɔ se m ka, "M ahɔrɔma n ase u su, dama saŋga bo a la má fanja ni, ye m kere m yiko kabø m koro a." Kabø i seeri sɔ n dεe ti, nyini ma m la ahoreda na m fɔ fa kɔ kabø m la má fanja n a, adena Kristo yiko n wo m dɔ saŋga kere a. ¹⁰ Nyini ma Kristo dεe ti ye m ahore ti daawa n a, saŋga bo m la má fanja n a, ni saŋga bo bu kpiε m nzukɔ ni, ni saŋga bo m ɲu kekere ni, ni saŋga bo bu kere m wuwuruwa ni, ni saŋga bo m ɲu anyumboro ni. Dama saŋga bo m la má fanja ni, nyini saŋga n ye m la yiko Nyemε dɔ a.

Kabo Pɔɔlu kereeri ka bu jɔrε kpiε i daafiri ni

¹¹ Tɔ, kabø m jɔjɔ ni, ma yo ka sinnzin wɔ lεe, ambere miε m a, ye m yo sɔ n a. Má ambere ti minem bo am kan kereeri kabø m ti n a, má i ti ye. Dama bère n bo bu yo bu ɲu ka bu ti Kristo jaramasam na bu la má aŋusu ni, mini yiri, haari ni bo m ti má pui ni, m ti má kaan ni bère fieo. ¹² Nahɔrε, sam bo bu kere ka m ti jaramasa ni, ye m yoori bu am dɔ n a, ni mindi kere, ni alekutura sam, ni yiko sam, ni abonɔ sam n a. ¹³ Nzu deke ye m yo maari Kristo jamam bo bu wo miε nyiŋgam su n ye ma yo ama má am a? Má ka bo ma fa má m fie be afie má am ni. Tɔ, ma do ɲgasi, am fa ce m.

¹⁴ Am ti fɛn, kisa ma sese m ɲu su ka m ba niε am busu kpe nsan su lεe, ama, m toko koro má ka m ba fa m fie fie am. M suba má ka m koro am neŋge be wɔ, ama, m koro ambere wɔ. Dama má nbaam kpini neŋgem se bu wufɔm a, ama, bu

wufom ni kpini se bu nbaam n a. ¹⁵ Mini, deke bo m la i ni, m di i ka a, na m fa buka am, na m fa m ɲu kere ma am, nyini ma m ahoreda. Ma si má, m koro am agaya n sō n dεs ti, ye amberē koro m kaan sō n a? Ai, atin wo má nu. ¹⁶ Tō, am nbem ɲa ma fa má m fie be afie má am, ama, bu ɲa m fa ɲgonletie wō, na ma dadaka am anya am taraabiri. ¹⁷ Ka sε? Minem bo m yo sunmaari bu am dō ni, m ma bu be sisiiri am be maari m, nzén sε? Ai, be asisi má am ama má m. ¹⁸ M yo sereeri Titosi wō, na wō ba am dō, na ma ma ya niwa n asunma i. Titosi yo sisiiri am, nzén sε? Ai, wō sisi má am. Amberē mmɔɔ aju ka m ni yiri kere sunsunni ti kun wō, na ya kere su atin kun su a.

¹⁹ Beni, nyini n kere bo ya jéjé i sō ni, am sunsun ka ya sukan de ya tii wō, nzén sε? Ai, i ti má sō. M ninbaa koroowam, kabo ya ni Kristo ayo kun na ya jina Nyemē nyunu n ye ya se sō n a. Deke n kere bo ya yo i ni, i buka am na am kō mɔ ni am nyemēsu n wō. ²⁰ M soro sere wō, m koro má ka m ba baari am dō, na má m ba tu am kabo m koro ka am ti ni, wara na amberē gusu ɲu m kabo má am koro ka m ti ni. M soro sere ka, beni, m bá ɲu ka, am suse akuruwa, na am susi kere, na am sufa yaa, na am suo y anyii sam, na am sukan am beŋgu jore susaaki bu, na am sukpara tere, na am suo y kpirikoro, na am la kpakpaakinu. ²¹ M soro sere ka m ba juuri, na má Nyemē ma m yo m ɲu kaan am nyunu, na má m ahore saaki fa ma bu, bεre bo ba du mɔ ayo satiε, na bu nya kaaki yaki má bu daŋgbə sayoowam, ni sakaraya, ni konvikiya ɲgbεenŋgbεenm ni.

13

Awieeri su dεε bɔbɔcwɔ ni anse ni

¹ Tɔ, ahin baawa n bo m súba ni, yiri yo m kpe nsan su bo m ba niε am busu a. Kabo ba kere i Nyεmε Jɔrε Kadasi n nu ni, ka, "Jɔrε kere bo ba kan i na i ti nahɔrε, má ka mine nnyɔ, wara mine nsan adi i daani." ² Saŋga bo m yo baari am dɔ ba niεeri am kpe nnyɔ su ni, m yo bɔbɔori am nbem. Kisa na m wo má am dɔ ni, m koro ka m bɔbɔ bu bekun fa kɔ nyini n su, ka nzen m baari, m yáki má bεrε n bo bu yo yoori satie ni, ni bo bu buka bu su kisa n kere. ³ Dama am ḥa am koro ka am ḥu deke bo i kere ka Kristo fa m su, ye i jɔjɔ am dɔ sɔ a. Tɔ, am anju ka yiri ti má bo i la má fangja, ama, i la yiko am nu. ⁴ Nahɔrε, saŋga bo bu yo kpamaari i baka jaanu n su ni, i yo la má fangja, ama, haari ni nyini n kere, kisa i la ḥgɔɔ wo bεrε, Nyεmε dεε yiko n dεε ti. Sɔ ye i ti a, yεrε bo ya ni yiri kere ayo kun ni, yεrε mmɔɔ la má fangja lεs, ama, Nyεmε yiko n dεε ti, ye ya ni yiri súwo a, na ya yo juma ma am.

⁵ Ambεrε ni am tii, am fiti am ḥu na am niε ka am woowa kere ka am ayo yarada nahɔrε su, wara am ayo má. Am si má ka Yesu Kristo wo am dɔ o, nzen se? I wo am dɔ yiri, ḥka am woowa kere ka am ayo má yarada nahɔrε su wɔ. ⁶ M la tama ka am bá si ka, yεrε, ya ti má bo bu woowa kere ka ba yo má yarada nahɔrε su ni. ⁷ Haari ni nyini mmɔɔ, ya sere Nyεmε ma am wɔ, ka, má am yo sa be bo i kɔ má atin su, má ka ya koro ka mine ḥu ya woowa na i kere ka ya yo yarada nahɔrε su, ama, ya koro ka am yo sa bo i ti kpa a, haari nzen má minɛm ḥu ya woowa na i kere ka

ya yo má yarada nahore su. ⁸ Yere, ya koro yo má deke bo i jaraki nahore ni, ama, ya yo deke bo i su nahore ni ḥgumi su a. ⁹ Ya ahore ti j̄ewa a, saŋga kere bo ya la má fangga, na ambere la yiko Nyemē dō. Ahin n ye ya sere Nyemē ma am a, ka, i ma am woowa yo kabø i koro ni. ¹⁰ Nyini mmɔɔ d̄es ti, ye m wo má am dō ye m sukere am ahin kadasi n sɔ n a, adena m ba baari am dō, na má m fa Mibie n yiko n fa yi am anyumboro, nyini yiko n ye i maari m ka m fa buka am, na am kɔ mɔ ni am nyemēsu n a, wɔ ma má m ka m fa saaki am ji wɔ.

¹¹ M ninbaam, j̄ore bo wɔ ka n la ka, am ma am ahore jɔ, am boro am nyi na am wo wo kpa, am ti kabø m sereeri am ni, am la anɔɔse ni am bengum, am wo ni tanalaifie. Nyemē ti tanalaifie ni korofø a, yiri wó am dō a. ¹² Am bisa am bengu dɔŋgu ni koro. Nyemē minem kere bo bu wo fən n bisa am kere dɔŋgu.

¹³⁻¹⁴ Ya Mibie Yesu Kristo d̄es ahɔrɔma ni, ni Nyemē d̄es koro ni, ni Awiewie Casi n d̄es wo fie n wo am kere dō.

**Nyεmε Jore Kadasi
The New Testament in Anufo (Chokosi)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
fe36d0e6-2a60-5e15-8d1c-8bf275389598